

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Προστασία του Λόφου Στρέφη από τις αδιαφανείς ενέργειες του Δήμου Αθηναίων»

Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων στις 18/1/2021 με θέμα «Έγκριση εκπόνησης των απαιτούμενων μελετών για το σύνολο των κατασκευαστικών εργασιών συντήρησης και αναβάθμισης υποδομών για το Λόφο του Στρέφη, από την εταιρεία PRODEA Investments» έχει προκαλέσει πολλές αντιδράσεις τόσο από τους κατοίκους και τους συλλόγους της περιοχής των Εξαρχείων και της Νεάπολης, όσο και από τις παρατάξεις της αντιπολίτευσης. Μολονότι οι κάτοικοι και οι συλλογικότητες της περιοχής έχουν επανειλημμένα ζητήσει ανοιχτή διαβούλευση για το λόφο του Στρέφη, ο Δήμαρχος επιλέγει να συσκέπτεται με συγκεκριμένους φορείς ιδιωτικών συμφερόντων, ενώ οφείλει να μετέρχεται τις αρχές της δημόσιας διοίκησης και να ενεργεί με σύνεση και προσοχή ειδικά μετά το σκανδαλώδες προηγούμενο του «Μεγάλου Περιπάτου» και τη σχετική απόφαση του ανώτατου διοικητικού δικαστηρίου. Στο πλαίσιο μιας πολιτικής που απαξιώνει οτιδήποτε είναι δημόσιο, προκειμένου η ιδιωτικοποίηση να φανεί ως μόνη σωτηρία, συνάπτεται ουσιαστικά μια ανάθεση έργου και προμήθειας υλικών χωρίς να έχει προηγηθεί προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού υπό την κάλυψη μιας υποτιθέμενης δωρεάς, η οποία εγείρει σημαντικά θέματα, καθώς:

- Ο Δήμαρχος εν προκειμένω εισηγήθηκε στο δημοτικό συμβούλιο να ψηφίσει τη συμφωνία για την «υιοθέτηση» του Στρέφη από την Prodea χωρίς να έχει προηγηθεί καταγραφή αναγκών από τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου, προϋπολογισμός, επεξεργασία από την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, συζήτηση στο κοινοτικό συμβούλιο, και το κυριότερο χωρίς διαβούλευση με τους κατοίκους.
- Ειδικότερα, η πρόταση δεν ετέθη σε διαβούλευση, ούτε καν από το συμβούλιο της 1ης δημοτικής κοινότητας, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας ανήκει ο λόφος του Στρέφη, ενώ κοινοποιήθηκε στις παρατάξεις τρεις μόλις μέρες πριν τη λήψη της απόφασης.
- Ο Δήμαρχος στο εισηγητικό αναφέρει ότι η πρόταση κατατέθηκε μέσω του προγράμματος "Υιοθέτησε την Πόλη σου". Ωστόσο, στις 25/1/2021 καταγγέλθηκε επώνυμα από δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου "Σύμπραξη για την Αθήνα - Athens Partnership", στο οποίο το πρόγραμμα "Υιοθέτησε την Πόλη σου" εντάσσεται, ότι η πρόταση της PRODEA ουδέποτε ετέθη υπόψη τους.
- Αν και ο τίτλος της απόφασης αφορά την έγκριση της εκπόνησης των μελετών που «προσφέρει» η PRODEA, το εισηγητικό κείμενο φαίνεται να αφορά την αποδοχή των όρων της δωρεάς εν συνόλω, που περιλαμβάνουν, εκτός από τις μελέτες, την ανάληψη μιας σειράς δεσμεύσεων από τον Δήμο Αθηναίων και την εκπόνηση κάποιων εργασιών από την PRODEA.

- Στην τεχνική περιγραφή ονοματίζονται συγκεκριμένα υλικά και τεχνικές προδιαγραφές συγκεκριμένης εταιρείας (Moccaferini), τις οποίες θα κληθεί να πληρώσει ο Δήμος όταν αναλάβει να υλοποιήσει το τεχνικό έργο που προδιαγράφεται από τη «δωριζόμενη» μελέτη.
- Στο εισηγητικό περιλαμβάνεται Παράρτημα 3Α, με τις εργασίες που αναλαμβάνει η εταιρεία, σε μορφή κακοτυπωμένου φωτοαντιγράφου, δυσανάγνωστου σε πολλά σημεία, αλλά δεν περιλαμβάνεται καν το αναφερόμενο στην επιστολή της εταιρείας Παράρτημα 3Β, με τις εργασίες που αναλαμβάνει ο Δήμος Αθηναίων. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει εικόνα για το ποιες είναι αυτές, ποιο είναι το κόστος τους, πού θα βρεθεί η χρηματοδότηση κ.λπ. ούτε αν είναι εφικτό να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την 01.07.2023, όπως ρητά δεσμεύεται ο Δήμος από την εταιρεία.
- Προκαλεί ερωτηματικά πώς προκύπτουν οι εργασίες του Παραρτήματος 3Α και ο προϋπολογισμός τους, όταν δεν έχουν καν ξεκινήσει οι μελέτες που θα τις προσδιορίζουν.
- Ο συνολικός προϋπολογισμός των εργασιών του Παραρτήματος 3Α, που αναλαμβάνει η PRODEA, υπερβαίνει σημαντικά το 1.000.000 ευρώ της δωρεάς, ποσό το οποίο υποτίθεται πως καλύπτει και – ή κυρίως – την εκπόνηση των μελετών.
- Η εταιρεία δηλώνει ρητά ότι «ως ιδιώτης δεν δεσμεύεται από τις διατάξεις της νομοθεσίας περί προμηθειών του Δημοσίου» κ.λπ. Ο Δήμος όμως δεσμεύεται: πώς θα μπορέσει λοιπόν να δημοπρατήσει έργα προδιαγράφοντας συγκεκριμένα υλικά και προμηθευτές που έχει ήδη διαλέξει η εταιρεία για τις εργασίες που αναλαμβάνει;
- Ο Δήμος Αθηναίων αναλαμβάνει μια σειρά υποχρεώσεων έναντι της εταιρείας. Συγκεκριμένα, να εκδώσει όλες τις απαιτούμενες άδειες εντός ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων, να εκτελέσει εμπρόθεσμα μια σειρά -άγνωστων προς το παρόν- εργασιών, να διασφαλίσει την «ασφάλεια και επαρκή αστυνόμευση» των έργων, να διεκπεραιώσει όποια ζητήματα προκύψουν με άλλες αρχές. Ταυτόχρονα, η εταιρεία απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη «για την εμπρόθεσμη ολοκλήρωση του έργου και τυχόν ελαττώματα αυτού», κάτι που δεν προβλέπεται σε καμία άλλη δημόσια σύμβαση.
- Με ανακοίνωσή του ο Σύλλογος Μηχανικών του Δήμου Αθηναίων, σχετικά με την απαίτηση της εταιρείας να εγκριθούν οι μελέτες που θα υποβάλει στις υπηρεσίες του Δήμου εντός 5 ημερών, επισημαίνει ότι οι Υπηρεσίες του Δήμου δεν εγκρίνουν απλά μια μελέτη, αλλά είναι υποχρεωμένες εκ της νομοθεσίας να κάνουν τις παρατηρήσεις τους σε αυτή [...] και σίγουρα όχι εντός 5 ημερών που ορίζει ο κάθε ιδιώτης, αλλά του χρονικού διαστήματος που ορίζεται από την εκάστοτε Νομοθεσία και μόνο.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, παρατηρείται, αντιστροφή των ρόλων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς η εταιρεία σχεδιάζει, αποφασίζει και εντέλλεται, και ο Δήμος Αθηναίων καλείται να υλοποιήσει ό,τι θέλει ο ιδιώτης και στα χρονοδιαγράμματα που εκείνος επιβάλλει, αγνοώντας μάλιστα τις διατάξεις του ν.4412/2016. Ο Δήμος υποχρεούται πρώτα απ' όλα να χρηματοδοτήσει ένα μέρος του έργου, κι εφόσον το συνολικό κόστος του έργου εξαρτάται από τις μελέτες της Prodea, το τελικό κόστος για τον Δήμο είναι προς το παρόν άγνωστο, και δεν αποκλείεται καθόλου να υπερβεί το κόστος που θα είχε μια απλή συντήρηση με ίδιους πόρους. Ακολούθως, η εταιρεία παρέχει τη μελέτη στον Δήμο, την οποία φαίνεται να υπερκοστολογεί για μελέτες κοινοχρήστων χώρων και για τις περιορισμένες εργασίες, ενώ ο Δήμος αναλαμβάνει να υλοποιήσει εν πολλοίς το έργο με δικά του κονδύλια και η εταιρεία υποδεικνύει τις ακριβείς παρεμβάσεις ακόμα και σε υλικοτεχνικά θέματα. Περαιτέρω, ο Δήμος υποχρεούται ακόμα να εγκρίνει κάθε στάδιο του έργου σε εξαιρετικά ασφυκτικά χρονικά πλαίσια, ενδεικτικά η προμελέτη, η οριστική μελέτη, οι μελέτες εφαρμογής και τα τεύχη δημοπράτησης θα πρέπει να εγκριθούν εντός 5 εργάσιμων ημερών!

Όλα αυτά μάλιστα αφορούν εργασίες που εμπίπτουν απολύτως στις υποχρεώσεις του Δήμου Αθηναίων και των υπηρεσιών του, οι οποίες παρουσιάζονται ανίκανες να εκτελέσουν βασικές εργασίες συντήρησης των υποδομών σε έναν από τους πιο σημαντικούς χώρους πρασίνου και αναψυχής του κέντρου της πόλης και σε μια γειτονιά που βιώνει μόνο εγκατάλειψη και καταστολή. Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνει ο δήμος απέναντι στην ιδιωτική εταιρεία Prodea (πρώην MIG) οδηγούν στη βεβαιότητα ότι αν προχωρήσει η υπόθεση, όχι μόνο δεν θα υλοποιηθούν οι εργασίες που έχει ανάγκη ο Λόφος Στρέφη, αλλά θα πάψει να είναι δημόσιος, αφού συμφωνήθηκε να περιφραχτεί ολόγυρα με κάγκελα, να μπουν πύλες εισόδου και κάμερες παρακολούθησης παντού.

Επειδή οι μελέτες και οι υπηρεσίες παίζουν έναν κομβικό ρόλο και γι' αυτό οι πρόνοιες που αφορούν στην εκπόνησή τους είναι θεμελιώδους σημασίας. Η δωρεάν παραγωγή μελετών δεν μπορεί να οδηγήσει σε χαλάρωση των προδιαγραφών, σε προώθηση ιδιωτικών συμφερόντων, τα οποία με το πρόσχημα της δωρεάς μελέτης θα καθορίσουν προϋποθέσεις και προδιαγραφές που θα αλλοιώσουν τον ανταγωνισμό κατά τη φάση δημοπράτησης της κατασκευής ή θα διακινδυνεύσουν την ασφάλεια και ποιότητα του ίδιου του έργου, επιβαρύνοντας εντέλει το Δημόσιο με μεγάλο κόστος.

Επειδή η εκπόνηση ή η παροχή πρέπει να γίνεται προς το σκοπό δωρεάς και χωρίς αντάλλαγμα εκ μέρους του δωρεοδόχου. Ως αντάλλαγμα δεν νοείται μόνο το χρηματικό, αλλά οτιδήποτε θα είχε την έννοια της αντιπαροχής, οπότε και θα επρόκειτο για σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας. Ως εκ τούτου θα πρέπει να αποκλείεται οποιαδήποτε επιβάρυνση του δωρεοδόχου από την απόκτηση του αντικειμένου της δωρεάς, έστω και παρεπόμενη.

Επειδή επιβάλλεται η τήρηση των ρυθμίσεων του ν. 4412/2016, καθώς και του άρθρου 2^α του ν. 3316/2005, εφόσον πρόκειται για δωρεά, καθώς αφενός η ιδιωτικά παραχθείσα μελέτη θα πρέπει να μπορεί ακώλυτα, αρμονικά και με ασφάλεια να ενσωματωθεί στο corpus των ρυθμίσεων ενός δημόσιου έργου, αφετέρου η διοίκηση με τις ενέργειές της να μην αφήνει εκτεθειμένο το δημόσιο συμφέρον και να επιτρέπει στη διαδικασία αποδοχής δωρεών να διαταράξει τις κύριες και συνήθεις διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών μελετών και την ομαλή διαμόρφωση τιμών στην ελεύθερη αγορά.

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 75 του ν. 3463/2006 προκύπτει ότι ο Δήμος είναι αρμόδιος για την εξασφάλιση και διαρκή βελτίωση δημόσιων χώρων πρασίνου, παρέχοντας υπηρεσίες, όπως συντήρησης, ηλεκτροφωτισμού, αποκομιδής απορριμμάτων, προκειμένου να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη πρόσβαση των δημοτών.

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 25/1975 προβλέπεται, μεταξύ άλλων, το ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού που αφορά την παροχή των υπηρεσιών της αποκομιδής και διαχείρισης των απορριμμάτων, του ηλεκτροφωτισμού των οδών του συνόλου των κοινοχρήστων χώρων, καθώς και κάθε άλλης, παγίως παρεχόμενης από τους δήμους, υπηρεσίας, που σχετίζεται ή είναι συναφής με αυτές.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1) Είναι σε γνώση του τα ανωτέρω γεγονότα και καταγγελίες;
- 2) Θα αναλάβει ο Δήμος Αθηναίων να επιδιορθώσει τις υπάρχουσες υπηρεσίες στο Λόφο Στρέφη, τα δίκτυα και τις υποδομές, όπως φως, νερό, πυρόσβεση, να αντικαταστήσει τα κομμένα δέντρα, να επισκευάσει τα μονοπάτια και να στηρίξει το έδαφος, όπου είναι αναγκαίο, να παρέχει μόνιμη συντήρηση, μόνιμους κηπουρούς και καθαριστές, ως οφείλει;
- 3) Θεωρεί ότι η από 18/1/2021 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων με θέμα «Έγκριση εκπόνησης των απαιτούμενων μελετών για το σύνολο των

κατασκευαστικών εργασιών συντήρησης και αναβάθμισης υποδομών για το Λόφο του Στρέφη, από την εταιρεία PRODEA Investments» είναι σύννομη και διασφαλίζει το δημόσιο συμφέρον; Καταστρατηγούνται οι διατάξεις του ν. 4412/2016;

- 4) Η ανωτέρω απόφαση αφορά αποκλειστικά και μόνο την αποδοχή δωρεάς μελέτης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία; Αν ναι, έχει τηρηθεί η σχετική νομοθεσία για την αποδοχή δωρεάς μελέτης;
- 5) Δεδομένου ότι ο Δήμος Αθηναίων αναλαμβάνει μια σειρά υποχρεώσεων έναντι της εταιρείας, και μάλιστα εντός ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων, ενώ η εταιρεία απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη «για την εμπρόθεσμη ολοκλήρωση του έργου και τυχόν ελαττώματα αυτού», σε ποιες ενέργειες θα προβεί για τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος;
- 6) Ποιες εργασίες αναλαμβάνει ο Δήμος Αθηναίων σύμφωνα με το Παράρτημα 3B; Ποιο είναι το κόστος τους; Πού θα βρεθεί η χρηματοδότηση; Από πού προκύπτει ότι είναι εφικτό οι «άγνωστες» εργασίες να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την 01.07.2023;
- 7) Έχουν ενταχθεί στο σχέδιο του προϋπολογισμού και με ιδιαίτερο κωδικό αριθμό τα προς εκτέλεση έργα με τις αντίστοιχες πιστώσεις τους; Αν όχι, ποιες ενέργειες και ποιες αποφάσεις έχουν ήδη ληφθεί, και πριν την από 18/1/2021 σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων προκειμένου να ενταχθούν;
- 8) Πώς είναι δυνατόν να προκύπτουν οι εργασίες του Παραρτήματος 3Α και ο προϋπολογισμός τους, όταν δεν έχουν καν ξεκινήσει οι μελέτες που θα τις προσδιορίζουν; Γιατί ο συνολικός προϋπολογισμός των εργασιών του Παραρτήματος 3Α, που αναλαμβάνει η PRODEA, υπερβαίνει σημαντικά το 1.000.000 ευρώ;
- 9) Εν τέλει, σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί προκειμένου να ανακληθεί η ανωτέρω απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων και το θέμα να τεθεί με πλήρη διαφάνεια σε διαβούλευση με συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων, και κυρίως των δημοτών, των δημοτικών παρατάξεων και των Βουλευτών;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Φίλης Νίκος

Ζαχαριάδης Κώστας

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Σία

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βερναρδάκης Χριστόφορος

Γκιόλας Ιωάννης

Δρίτσας Θωδωρής

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Καλαματιανός Διονύσης

Κασιμάτη Νίνα

Καφαντάρη Χαρά

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κώστας

Μωραΐτης Θάνος

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Παπαδόπουλος Σάκης

Πούλου Γιώτα

Ραγκούσης Γιάννης

Σκουρλέτης Πάνος

Σκουρολιάκος Πάνος

Τζούφη Μερóπη

Φάμελλος Σωκράτης

Φωτίου Θεανώ

Χατζηγιαννάκης Μίλτος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γιώργος